

Nr 261.

Av herr Nihlfors m. fl., *angående utökning av den tid, varunder allmänt barnbidrag skall utgivas.*

Under de år, som lagstiftningen om allmänna barnbidrag varit i kraft, har alltmer klarlagts vilken betydelse dessa bidrag ha för en välbehövlig standardförbättring hos barnfamiljerna, särskilt de i ekonomiskt hänseende sämst ställda. Numera torde ingen vilja intaga den avvisande eller tveksamma attityd, som på sina håll uppvisades, då förslagen om allmänna barnbidrag framlades. Snarast söker man nu utvägar att förbättra denna lagstiftning i olika avseenden.

Ett problem, som erfarenhetsmässigt framkommit, vilja vi här upptaga till diskussion.

I lagen om allmänt barnbidrag stadgas (§ 2), att bidraget skall utbetalas fr. o. m. kvartalet efter det, varunder barnet fötts, t. o. m. det kvartal, varunder barnet fyller 16 år eller avlider. Till grund för utformningen av denna bestämmelse låg ett förslag från sakkunniga, som hade till uppgift att utreda frågan om utbetalningen av barnbidrag. De sakkunniga ansågo även, att hela kvartalsbelopp borde utbetalas och att någon delning icke borde ske. I proposition till 1947 års riksdag (nr 220) anslöt sig departementschefen till dessa synpunkter.

Alla torde vara överens om att det föreligger ett särskilt stort behov av nyanskaffningar på en gång vid ett barns födelse och närmaste tiden därefter. Detta betyder utgifter, som många gånger kännas betungande, även om man tar hänsyn till andra förefintliga former för bidrag till nyblivna mödrar, såsom moderskapshjälp m. m. Då ett barn födes i början av ett kvartal dröjer det alltför länge, innan första barnbidraget erhålles, anse många därav berörda. Om till exempel ett barn födes den 1 juli, utgår första barnbidraget den 21 oktober för årets sista kvartal, och följaktligen kan intet ytterligare bidrag påräknas förrän den 21 januari påföljande år. Naturligt nog kan det tyckas hårt, att då modern anser sig särskilt i behov av ekonomiskt stöd, gränsdragningen för rätt till barnbidrag är sådan den är. Man frågar sig, om icke en uppmjukning i en eller annan form skulle kunna ske utan att behovsprövning införes. Sålunda kan tänkas en sådan ändring att barnbidrag även utgår för födelsekvartalet. Då givetvis i dylikt fall även uppstå gränsfall i andra riktningen (om barnet födes i slutet av kvartalet), kan man även tänka sig en gränsdragning någonstans under första kvarta-

let. Eventuellt kan även övervägas ett i viss mån minskat bidrag för första kvartalet. Att de sakkunniga på sin tid förordade utbetalning för hela kvartal hade sin grund i att man icke ansåg det genomförbart med månadsutbetalningar. Detta ståndpunktstagande torde emellertid icke hindra, att man upptar till övervägande möjligheten att skapa en undantagsbestämmelse för första bidraget, om det skulle avse födelsekvartalet. Det kan självfallet uppstå administrativa besvärligheter, vilkas storlek bör undersökas. Svårigheter kunna även uppstå att snabbt utbetala barnbidrag för barnets födelsekvartal helt eller delvis, men vissheten att dylikt bidrag dock komme att utbetalas skulle vara till fyllest, när den bidragsberättigade planerar sina inköp i anledning av barnets födelse. Man kan finna det motiverat med *en* utbetalning samtidigt av två bidrag, om det skulle visa sig ogörligt att lösa utbetalningsfrågan på annat sätt.

Såsom av ovanstående framgår, kunna vi ej framlägga konkreta förslag till de förbättringar, som vi dock anse så angelägna, att de snarast borde komma till stånd.

Vi anhålla därför,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning angående utökning på sätt i motionen antytts av den tid, varunder allmänt barnbidrag skall utgivas.

Stockholm den 24 januari 1952.

Folke Nihlfors.

A. Widén.

Brita Elmén.

Edith Liljedahl.

John R. Anderson.

Daniel Wiklund
i Stockholm.